

SOĞUK SAVAŞ VE KORE

I. SOĞUK SAVAŞ NASIL BAŞLADI: OLAYLAR

A. Polonya ve Doğu Avrupa:

1. 1944'teki Varşova isyanı: Stalin, komünist olmayan Polonyalılar'ı Hitler'e karşı başarı olasılığı düşük bir isyana teşvik edip, onların Hitler tarafından katledilmesine seyirci kalmıştı. Amerikalılar, Stalin'in başka ne gibi niyetleri olduğunu merak ediyordu.
2. Stalin, Malta'da (Şubat 1945) Polonya'da demokrasinin kurulmasına izin vereceğine dair belirsiz bir söz vermişti; bunun yerine, komünizmi empoze etti.

B. İran 1946: Stalin, İran'ın kuzeyini baskı altına almak istiyordu.

C. Türkiye 1946: Stalin, bir kısım Türk toprağını istediğini söylemişti. Truman, tehditkar bir güç gösterisi olarak Missouri savaş gemisini Akdeniz'e gönderdi.

D. Yunanistan 1947: Batı, Stalin'in Yunanistan'da komünist bir devrim yapmak istediğini düşünüyordu. (Aslında böyle bir niyeti yoktu. Yugoslavya'nın komünist lideri Tito Yunan komünistlere yardım ediyordu, Stalin değil.)

E. 1948-49 Berlin Krizi: Bu kriz Almanya için mücadele sırasında ortaya çıktı.

F. Askeri boyutlar:

1. Sovyetler'in askeri üstünlüğü ile ilgili yanılsamalar: ABD istihbaratı ve Batı basını, Sovyetler'in Avrupa'daki konvensiyonel üstünlüğünü abartıp, ABD'nin nükleer teknolojisindeki tekeli göz ardı ettiler. Dolayısıyla, Sovyetler'in aslında siyasi olan tehditleri (Sovyetler'in gerçekten de Batı Avrupa'da komünizmi yayabilecek kapasitesi vardı), askeri tehditler olarak algılandı.
2. Eylül 1949'da, SSCB atom bombası denemesi yaptı. Batı işte şimdi korkuyordu. Ya Stalin caydırılmazsa?
Batı'nın cevapları: Marshall Planı (1947); Berlin'e hava koridoru (1948-49); NATO'nun kurulması (1949); ve ABD'nin yüksek seviyede askeri yapılanması (1950-53). Sovyetler, buna karşılık olarak, askeri yapılanmalarını güçlendirmeye başladılar.

II. SOĞUK SAVAŞA NE NEDEN OLDU? SOĞUK SAVAŞA KİM NEDEN OLDU? YEDİ AÇIKLAMA

A. Totaliter komünist yayılcılık? 'Sovyetler, saldıran, Batı ise savunmada olan taraftı. Sovyetler'in saldırganlığı komünist sistemin yapısından kaynaklanıyordu. Komünist rejimler, saldırgan olurlar çünkü (a) komünist ideolojiyi dünyaya yaymak için seferler düzenlemek isterler; (2) kırılabilir rejimlerine meşruiyet sağlamak için düşmana ihtiyaç duyarlar.'

Değişke 1: Sovyetler'in Doğu Avrupa'ya yayılması ABD'yi tehdit etti. Bu da Soğuk Savaş'a neden oldu.

Değişke 2: Sovyetler, ABD'deki güçlü etnik grupların (mesela Polonya kökenlilerin) anavatanlarını işgal etti. Bu etnik gruplar, Vaşington'u cevap vermeye zorladı.

B. Totaliter komünizmin barbarlığı ve zalimliği? 'ABD, SSCB'nin saldırgan olmasından çok totaliter yapısına karşıydı. Soğuk Savaş, Batı'nın insan hakları seferiydi.' Ama bu doğru olsaydı, Soğuk Savaş niye 1919'da başlamadı?

C. ABD'nin yumuşaklığı: 'Soğuk Savaş'ın erken dönemlerinde ABD'nin yumuşak davranması, durumu kötüleştirdi – ABD, Sovyetler'i yatıştırma politikasını ileri

götürmeye kalkıştı. Bunun yerine, ABD, Stalin'e bir ulti­matom verip, 'Doğu Avrupa'dan çık yoksa seni biz atarız!' dese­ydi, Stalin geri adım atardı. Bu da Soğuk Savaş'ın nedenini ortadan kaldırırdı.'

- D. Kapitalist yayılcılık? 'Kapitalist ABD, saldırgan olan taraftı; Sovyetler savunma yapıyordu. ABD yeni bir ekonomik buhrandan korkuyordu. Buhrandan, mallarını satacak yeni marketler bularak kaçınmayı planlıyordu. Doğu Avrupa'yı kontrol ederek, böyle geniş bir markete sahip olmak istiyordu. ABD'nin Doğu Avrupa'ya yönelik emperyalist politikaları, Sovyetler'in burayı tarafsız bir ara bölgeye çevirme planlarıyla çatıştı.' Bu şu an fazlasıyla reddedilmiş revizyonist sola ait bir görüş. (Gabriel Kolko ve Lloyd Gardner'in çalışmalarına bakınız.)
- E. Devrimci ve oligarşik devletlerin karşıtlığı? 'Stephan Walt'ın tanımladığı sebepler yüzünden, her iki taraf da saldırganı. Devrimci devletler, devrimi yaymak isteyen ve korkmuş devletlerdi. Komşuları da savunmaya yönelik saldırgan bir politika benimsemiş, devrimden kaçan göçmenlerin yaşadığı devletlerdi. ' Ama bu doğru olsaydı, Soğuk Savaş neden 1919'da başlamadı?
- F. Savaş sonrası Avrupa'nın şekillendirilmemiş yapısı/Alman İmparatorluğu'nun çökmesi? 'Savaş sırasında ABD-SSCB'nin savaş sonrası Alman İmparatorluğu'nun nasıl paylaşılacağı konusunda bir anlaşma yapmamış olması, iki süper gücü de bir belirsizlik durumuyla karşı karşıya bıraktı. Eğer her iki tarafın da etki alanı kesin bir şekilde belirlenmiş olsaydı, Soğuk Savaş'tan kaçınılabilirdi.' Yedi Yıl Savaşları'nın gölgesi .
- G. Uluslararası sistem: İki kutupluluk ve güvenlik ikilemi? 'Dünyanın en güçlü iki devletinin iyi geçindiği zaten çok karşılaşılabilir bir durum değildi çünkü iki taraf da birbirine tehdittir. Her zaman güvenlik için yarışıyorlar. Soğuk Savaş, ABD ve SSCB'nin uluslararası sistemde gücün zirvesine ulaşmalarının bir sonucudur.'
- Değişke 1: Her iki süper güç de kendini güvende hissetmiyordu ve gerçekten değerli kaynaklar için (özellikle endüstri ve Doğu Avrupa'daki ara bölge için) yarışıyorlardı.
- Değişke 2: Süper güçler, nükleer devrim, birbirlerinden coğrafi uzaklıkları ve büyüklükleri nedeniyle güvendeydiler. Ancak bunu bilmiyorlardı ve çok da değeri olmayan Doğu Avrupa için yarışıyorlardı. Doğu Avrupa'nın Sovyetler'in kontrolü altına girmesi SSCB'ye daha çok değil daha az güvenlik getirirdi çünkü bu hareket dünyanın geri kalanının kendisine düşmanlık beslemesine yol açardı.
- Değişke 3 (sarmal model): Süper güçler güvensizlik hissediyordu ve diğer tarafın kışkırtılmamış ve güvenlik için gerekli olmayan saldırgan bir politikası olduğunu düşünüp buna fazlasıyla abartılı cevaplar veriyorlardı.
- Soru: Bu yapısal açıklama, gelecekteki ABD-Çin ilişkisi için neye delalet ediyor?

III. 1950 KORE SAVAŞI: NE OLDU?

- A. ABD ve SSCB, 1945'te 38. paraleli temel olarak Kore'yi paylaşmakta anlaşmışlardı.
- B. 1949'da ABD, birliklerini Kore'den çekti. Bu bir budalalık mıydı?
- C. 1949'da Çin'de komünist rejimin kurulması, ABD'de 'Çin'i kim kaybetti?' tartışmasına yol açtı.
- D. 1950'de Vaşington Basın Kulübü'nde yaptığı Amerika'nın Savunma Parametrelerini anlatıldığı konuşmasında Güney Kore'yi tamamen yok saydı. ABD'nin başka bir budalalığı.

- E. 25 Haziran 1950'de, Kuzey Kore, Güney'e baskın saldırı yaptı. Neden? Kim İl Sung ve Stalin, ABD'nin cevap vermeyeceğini ya da ABD etkin bir şekilde müdahale etmeden Güney Kore'yi yenebileceklerini düşünüyorlardı.
- F. Truman müdahale etmeye karar verdi. Nedenleri:
1. Amerika'nın güvenilirliğini korumak. Bunu Kore'de yaptı mı?
 2. Sovyet bloğunun büyümesine yol açacak şekilde diğerlerinin de arka arkaya bu bloğa katılmasının önüne geçmek. ABD'lier, diğer devletlerin Sovyetler'e katılmasından endişe duyuyorlardı. Eğer Kuzey Kore Güney'i ele geçirirse, bu ilk dalgayı başlatabilirdi.
 3. İç politika. Truman, başka bir Asya ülkesini komünizme teslim etmekle suçlanabilirdi.
- G. 15 Eylül 1950'de Amerikan güçleri İnçon'a indi ve Kuzey Kore ordusunu Güney Kore'den çıkmaya zorladı.
- H. Eylül 1950'nin sonlarına doğru, Truman 38. paraleli geçip Kuzey Kore'yi işgal etmeye karar verdi. Ana fikir, 'Saldırganları cezalandırarak, gelecekteki olası saldırganları caydırmalıyız!' idi. ABD'nin başka bir mega aptallığı.
- I. Eylül/Ekim 1950: Kuzey Kore'nin işgali halinde, Çin, ABD'ye karşı savaşa girmeye karar verdi. Neden?
1. Çin, eğer ABD Kuzey Kore'yi işgal ederse, orayı Çin'in Mançurya bölgesindeki komünist rejimi istikrarsızlaştırmak için ya da Çin'i işgal etmek için kullanabileceğini düşünüyordu. 2 Ekim 1950'de Mao Stalin'e şöyle yazıyordu: 'Eğer Amerika'nın tüm Kore'yi almalarına izin verirsek, işgalciler daha pervasız hale gelir ve bu da Uzak Asya'nın üzerinde olumsuz etkiler yaratır'. 13 Ekim'de de şöyle yazmıştı: 'ABD'nin Kuzey Kore'deki zaferi, Mançurya için avantajlı bir durum yaratmaz; tüm güney Mançurya'nın elektiği tehdit altında olur...'
 - Çünkü ABD, Çin'e bitişik komşu bir devlet haline gelir
 - Çünkü ABD ve anti-komünist Çinliler ABD zaferiyle güçlenirler. 'Gericilerin şımarıklığı hem anavatanda hem de dışarıda artacaktır.' Bu da Mançurya'yı tehlikeye atar.
 2. Çinli liderler, ABD'ye karşı topyekün bir zafer umuyordu. Mao'ya göre, 'Çin güçleri Kore'deki Amerikan güçlerini yok ederler', 'savaşın kapsamı küçük, uzunluğu da kısa olur', 'eğer Amerikan güçleri yenilirse, Kore problemi gerçekten de bitmiş olur'.
- J. 3 Ekim 1950: Çin, Amerika'yı 38. paraleli geçmesi halinde bunun savaş demek olduğu hususunda uyarılmıştı. Ama Truman ve Acheson bunu dinlemedi. BM birlikleri 7 Ekim'de 38. paraleli geçtiler. Neden?
1. Uyarı, Truman'ın güvenmediği Hintli bir diplomat kullanılarak gönderilmişti.
 2. Çin, uyarının mantığını açıklamamıştı veya Cumhuriyetçi Kongre üyeleriyle direkt olarak bağlantıya geçmemişti.
 3. Truman yönetimi Eylül sonlarında zaten paraleli geçmeye karar vermişti. Geri adım atmak sancılı olurdu.
 4. Truman, eğer Güney Kore'de kalırsa, Cumhuriyetçi şahinlerin eleştirilerine maruz kalacağını düşünüyordu.
 5. ABD, Çin'in askeri gücünü küçük görüyordu. Bir ABD'li general, birliklerine, karşılarındakinin bir avuç 'Çinli çamaşırıcı' olduğunu söylemişti.

6. Bazı Amerikalı görevliler şöyle düşünüyordu, 'Eğer gerçekten savaşa girmek gibi bir niyeti olsaydı, Çin Temmuz'da kazanabilecekken savaşa girerdi. Şu anki durumu daha kötü olan Çin'in savaşa girmesinin mantıklı açıklaması olamaz.' ABD'liler Çin'in güvenlik kaygılarıyla savaşa girebileceğini göz ardı etmişlerdi.
- K. 26 Ekim 1950'de ABD güçleri küçük çapta Çinli birliklerle karşılaştılar. MacArthur da şöyle düşünüyordu: 'Eğer yapabilecekleri bu ise, itelemekle buradan gideceklerdir' ve Yalu Nehri'ne doğru harekete geçilmesine karar verdi. ABD'nin başka bir mega aptallığı.
- L. 26 Kasım 1950'de Çin, Kuzey'deki ABD birlikleri üzerine sürpriz saldırı başlattılar ve birlikleri Kuzey Kore'nin dışına sürdüler. Bu, ABD birliklerinin tarihte alanda kaybettikleri en kötü savaştı.
- M. Aralık 1950-Yaz 1953 arasında kanlı bir savaş devam etti ve beraberlikle sonuçlandı. Çin, ABD'yi Kore'den atmaya çalıştı ama başaramadı.
- Not: Bu savaş, uzun süre saklanan Sovyet-Amerikan hava savaşını da içerir!

IV. KORE SAVAŞI VE ABD-ÇİN SAVAŞI: BUNLARIN NEDENLERİ NELERDİ?

- A. Temeldeki yanlış algılamalar:
1. Amerika'nın kendisini hep iyi niyetli görmesi: 'Biz hep Çin'e iyi davrandık – bizden korkmaları için bir neden yok!'
 2. Çin'in ABD hakkındaki mitleri: 'ABD, 1930'larda Japon saldırganlara yardım etmişti. ABD Japonya'yı güçlendirip yeniden Asya üzerine salmak için planlar yapıyor.' Çin'in düşünce tarzını şekillendiren, Marksist-Leninist bir dogma.
- B. Stratejisizlik: ABD'nin stratejisizliği? Hayır, problem ABD'nin stratejisiz olması değil, Acheson'un bu stratejiyi yanlış telaffuz etmesiydi. Yanlış söylenmiş bir strateji, stratejisizlikten daha kötüdür. Ya Çin? Evet, Eylül sonlarında Çin müdahil olmayacağını ABD'ye iletmış, sonra herşey için çok geç olunca fikrini değiştirmişti.
- C. Çin ve Amerika arasındaki diplomatik iletişimin eksikliği: İki tarafın da mega aptallığı.
- D. ABD'deki McCarthyizm?: Önemli bir güçtü. Bazıları bunu Çin Lobisi'ne bağlamaktadır. McCarthy'e Çin ile ilgili çok fazla bilgi vermişlerdi.
- E. İlk hamle avantajı: Çin'in ABD'ye bir ultimatom vermemesinin veya ABD'yi Çin'in zayıflığı hakkında ikna etmeye çalışmasının olası nedeni buydu.
- F. İnçon'dan sonra ABD için açılan pencere --- > 15 Eylül-7 Ekim arası fazla sabırsız bir diplomasi
- G. Herkesin yanlış iyimserliği
- H. Güvenlik ikilemi ve bunun varlığından habersiz olma: Hem ABD hem Çin'in peşinde olduğu güvenlikti. Ama ikisi de bunu farkedemedi.
- I. Savaş ---- > Savaş
1. ABD'nin amaçları savaş sırasında daha da genişledi:
 - a. 'Saldırgan olanı cezalandırmak için Kuzeyi işgal etmeliyiz.'
 - b. 'Gelecekteki komünist saldırganları korkutmak için, savaş esirleri almamız.'
 2. Çin'in amaçları da savaşta genişledi. Temmuz 1950'de Tayvan'a gönderilen Amerikan donanması ve Ekim 1950'deki Kuzey Kore işgalini temel alan Mao, ABD'nin kötü niyetleri olduğunu düşünüyordu. O da buna, Çin'in hedeflerini ABD'yi Güney Kore'den atmaya kapsayacak şekilde genişletti.